

Markedsrapport

Finansuroen i USA fortsætter og konjunktoren er svækket på flere markeder. Væksten i verden fortsætter dog, og verdensproduktionen af stål stiger. Priserne styres ikke længere af efterspørgslen på produkter, men af det globale behov for råvarer til stålindustrien. En midlertidig svagere prissætning på visse produkter skal ikke tolkes som andet end midlertidig, påpeger stålværkerne. Visse iagttagere ser det som fuldt muligt, at efterspørgslen på stål og kul fordobles over de næste femten år, og da bliver stålværkernes muligheder for at sikre råvarer den afgørende faktor.

USA har verdens stærkeste økonomi med et BNP* på 13.133 milliarder dollars, Kina er nummer to med et BNP på 10.147 milliarder dollar. I sommeren 2008 har begge været forsidenyheder i pressen. Risikoen for recession i USA synes overhængende, men vurderes at blive mindre, når den amerikanske regering foretager et indgreb. Regeringen satte 2 realkreditkæmper, hvis totale låne- og kreditporteføljer omfattede mere end 5000 milliarder dollars, under statslig administration. Amerikansk indkøbschefindex for august ligger på 49,9 og "Svenskt Näringslivs" cheføkonom Stefan Fölster vurderer, at det store amerikanske underskud på betalingsbalancen kan nå et holdbart niveau allerede i slutningen af 2009.

Kina arrangerede sit første OL og har det seneste kvartal haft en BNP-udvikling på 10,4 sammenlignet med 0,5 i USA. Iagttagere hævder nu, at Kinas vækst vil falde nogle procentenheder, da mulighederne for eksport mindskes i takt med en stærk valuta og en svagere omverden, samtidig med at en strammere indenrigsøkonomisk politik er nødvendig. Kinesiske myndigheder fremhæver dog, at både Shanghai World Expo 2010 og de Asiatiske lege i Guanzhou samme år vil indebære fortsat kraftige investeringer i infrastrukturen.

På International Finance Corporation's (IFC, en del af Verdensbanken) liste over hvilke lande det er lettest at starte og drive en virksomhed i, havner Kina på plads nr. 83. USA ligger på 3. pladsen efter Singapore og New Zealand. Af de nordiske lande har Danmark 5. pladsen på verdenslisten, Norge ligger på 10. pladsen, Finland på 14. pladsen og Sverige – som er rykket ned, siden arbejdsmarkedsreglerne for kortvarige ansættelser er ændret – ligger nu på 17. pladsen.

Indkøbschefindexet i Sverige faldt til 46,4 i august, og virksomhederne har nedjusteret deres vækstplaner. Situationen er unik, konstaterer Swedbank, med et svensk PMI-tal udenfor vækstheden (50) kombineret med meget høje priser på råvarer og halvfabrikata. Olieprisen globalt er dog faldet med 40 procent siden julis rekordniveau, og svensk råvareindex faldt fra 76,8 til 70,2 i august.

”storsatsning på infrastrukturen”

Sveriges konjunkturinstitut konstaterer i sit Konjunkturbarometer for august, at erhvervslivet generelt regner med mindsket beskæftigelse, men at man indenfor fremstillingsindustrien fortsat er relativt tilfredse med ordrebeholdningens størrelse. Selvom jern- og stålindustrien er den eneste branche, som er i vækst, vurderes situationen fortsat at være god indenfor bygge-, maskin- og elektronikindustrien. Sveriges Byggingstrier (BI) ser også positivt på den svenske regerings storsatsning på infrastrukturen, som blev udmeldt i midten af september. Det indebærer at flere vej- og jernbaneprojekter bør kunne både startes og slutes tidligere.

Rekordstor kinesisk ståleksport

Verdensproduktionen af stål steg til totalt 815,1 millioner tons i årets første 7 måneder, hvilket er en stigning på lige over 6 procent sammenlignet med samme periode året før. Kina stod for 308,3 millioner tons råstål, men produktionsstigningen er nu lavere og havner på 9,6 procent i juli, hvilket kan sammenlignes med topniveauet på 26,3 procent i januar 2006. Den kinesiske eksport af stål slog dog rekord i august med 3 procent op sammenlignet med året før.

”globale økonomiske situation usædvanlig usikker”

Vesttyske stålværker har reduceret deres produktion med 2 procent til 27,3 millioner tons i perioden januar-august, samtidig med at de østtyske værker øgede med 4,5 procent til 4,87 millioner tons. I Frankrig faldt produktionen af råstål med 3,5 procent til 13 millioner tons i årets første 8 måneder. Steel Business Briefing (SBB) konstaterer, at EU-kommissionen, som i en rapport kalder den globale økonomiske situation ”usædvanlig usikker”, har sænket sin generelle vækstprognose for Europa med 0,5 procentenheder sammenlignet med april.

Øget produktion af jernmalm

Verdens største eksportører af jernmalm øgede deres produktion med næsten 16 procent i første halvår af 2008. De 10 førende jernmalmslande eksporterede totalt 435 millioner tons. I spidsen ligger Australien, Brasilien og Indien. Tilsammen stod de for 358 millioner eksporterede tons. Rusland reducerede sin eksport med næsten 17 procent og ligger nu på 7. pladsen, efterfulgt af Sverige som i halvåret eksporterede 8,8 millioner tons, hvilket er en reduktion på 6 procent. Den australske storproducent BHP Billiton venter nu på, at EU skal godkende et samarbejde med Rio Tinto, den anden gigant i Australien, som overfor SBB hævder, at det måske slet ikke sker, eftersom Rio Tinto vil vokse hurtigere end BHP på et verdensmarked, hvor efterspørgslen på stål og kul kan fordobles de næste 15 år.

Tyrkiet er tilbageholdende

Skrotpriserne er faldet i Europa. Tyrkerne, som er de største aftagere, holder sig væk fra markedet, og der er derfor rigeligt med skrot. I sydøstasien ser SBB dog tegn på, at skrotpriserne begynder at stabilisere sig i midten af september, selvom der fortsat findes lagre. Nu afventer man, at den islamiske Ramadan er ovre i oktober, med tanke på at flere aktører burde komme tilbage for at placere deres køb.

Diskussionen om udslipsrettigheder (utsläppsrätter) af kuldioxid fortsætter. Den britiske stålfederation UK Steel kræver, at den Europæiske kommission reviderer sit udkast til direktivet, som skal træde i kraft 2013. Kommissionen har flyttet målet, idet de har ændret referenceåret mod hvilket reduktionerne af udslip skal måles fra 1990 til 2005, og straffer dermed sektorer som den nationale stålindustri, som vedtog kraftige foranstaltninger allerede inden 2005, siger en talsmand for UK Steel.

Nedad på bilmarkedet

Personbilsregistreringerne faldt med 2 procent i Europa i første halvår. Stigende inflation og brændstofpriser er hovedårsager, ifølge ACEA, informationsorgan for de europæiske bilproducenter. Faldet er størst i Spanien og Italien. De nye EU-lande øgede med sammenlagt 6,9 procent, hvilket er en lavere vækst end året før. I Sverige er det kun miljøbiler, som fortsætter med at stige. 49 procent op i august, mod 23 procent ned for det svenske personbilsmarked totalt.

Når det gælder kommerciel transport (lastbiler, busser), så var det europæiske marked stabilt i første halvår med en total på lige over 1,4 millioner registrerede enheder. I tallene for juni er der dog et fald på 8,7 procent.

På det amerikanske marked er større landbrugsmaskiner en sektor med god efterspørgsel, men flere producenter har nu nået loftet, deriblandt John Deere & Co, som investerer 187 millioner dollars for at kunne ekspandere. Entreprenørmaskiner forventes derimod at falde i løbet af året, og i bedste fald flader efterspørgslen ud i 2009, konstaterer en analytiker til SBB.

Det russiske mine- og stålproducent Severstal noterer en nedgang på det russiske marked, men vurderer i en kommentar til SBB, at det drejer sig om et midlertidigt sæsonudsving, og at efterspørgselssituationen er positiv både for transport- og olie/gasindustrien.

Byggebranchen er gået voldsomt tilbage i visse lande, fra tidligere at have været overophedet. Det gælder fremfor alt Spanien, men selv i Storbritanien er efterspørgslen i august faldet til 1998-niveau.

Råvarerne påvirker prisen

Nu er det dynamikken i efterspørgslen og udbuddet på råvarer, som påvirker priserne, mere end behovet for produkter. Det konstaterer foredragsholdere ved Metals Service Institute's årlige økonomiske møde i USA, og de nævner som eksempel, at i 2007 gik næsten 50 procent af den totale jernmalmeeksport til Kina, samtidig med at den amerikanske eksport af skrot gik til 55 lande mod 32 i 1996. Deres konklusion blev, at priserne måske bliver svagere i nogle måneder, men at det, der sker nu, er den største industrielle ekspansion, som verden nogensinde har set, og at der ikke længere findes nogen normal situation at falde tilbage på for stålværkerne, som er nødt til at sikre deres råvaretilgange. Lignende udtalelser høres fra europæiske stålproducenter, som peger på at BRIC-landene (Brasilien, Rusland, Indien, Kina) nu investerer kraftigt i infrastruktur, og at det på lang sigt kan skabe en brist på stål.

”største industrielle ekspansion som verden nogensinde har set”

Ser vi på den aktuelle situation i Europa, så forklarer verdens største stålproducent Arcelor Mittal, at ordreindgangen på flade produkter er god, at lagerniveauerne er relativt balancerede og at importen sker til priser, som ikke påvirker markedsniveauet. Flere stålværker rapporterer til SBB, at de har udskudt deres vedligeholdelse for at klare efterspørgslen, og at de i efteråret gennemfører planlagte, men udskudte reparationer. Andre kilder hævder, ifølge SBB, at værkerne planlægger nedsat produktion med det formål at holde priserne oppe.

Författare: Susanne Rothlind

Källor: Steel Business Briefing, MEPS European Steel Review